

Sp. zn. 14/2018/SZD/MV
Č. j. KVOP-20476/2018
Datum 10. května 2018

Vážený pan
JUDr. Zdeněk Němec
ředitel odboru správních činností
Ministerstvo vnitra
nám. Hrdinů 3
140 21 Praha 4

Vážený pane řediteli,

opakovaně se setkávám s námitkou, že pro fyzické osoby, kterým soud svěřil dítě do péče, je zbytečně zatěžující obracet se na soud kvůli podání žádosti o cestovní doklad pro svěřené dítě. Správní orgány vydávající cestovní doklady se údajně řídí pokynem odboru správních činností Ministerstva vnitra a vyžadují, aby žádost o vydání cestovního dokladu pro dítě schválil soud.

Mám za to, že cestování dětí do ciziny není v podmínkách České republiky významnou záležitostí a že školní a rodinné výlety do zahraničí jsou běžné. Domnívám se, že není namístě poukazovat v této souvislosti na ustanovení § 934 odst. 1 občanského zákoníku, dle něhož každé rozhodnutí poručníka v nikoli běžné záležitosti týkající se dítěte musí schválit soud, a na ustanovení § 966 odst. 2 občanského zákoníku, dle něhož je pěstoun povinen a oprávněn rozhodovat jen o běžných záležitostech dítěte.

Určitým vodítkem, co lze považovat za běžnou záležitost, je ustanovení § 877 občanského zákoníku. V demonstrativním výčtu záležitostí, které jsou pro zájmy dítěte významné, vydání cestovního dokladu není uvedeno. Chtěla bych poukázat na to, že naproti tomu jsou zde uvedeny určení místa bydliště a volba vzdělání nebo pracovního uplatnění, přičemž ale podle § 10 odst. 10 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ohlásí změnu místa trvalého pobytu občana mladšího 15 let jeho zákonný zástupce nebo fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu.

Můžete namítnout, že ohlášení změny místa trvalého pobytu je evidenční úkon a nemusí nutně znamenat určení místa bydliště. V praxi má ale místo trvalého pobytu význam například pro umístění dítěte do základní školy. Mám za to, že **ohlášení změny místa trvalého pobytu je pro zájmy dítěte nepochybně mnohem významnější záležitostí než vydání cestovního pasu**. Nevyznívá logicky, jestliže fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu, může bez schválení soudem ohlásit změnu místa trvalého pobytu dítěte, ale bez schválení soudem nemůže podat žádost o cestovní doklad pro dítě.

Cestování do zahraničí dětí svěřených do péče pěstounům není podle mých poznatků rizikové. Naproti tomu významnou záležitostí může být vydání cestovního dokladu pro dítě na základě žádosti jednoho z rozhádaných rodičů, kdy může hrozit únos do ciziny. V takových situacích však zpravidla druhý rodič žádá soud o vydání předběžného opatření k zamezení vycestování dítěte.

Domnívám se, že odbor správních činností by svůj pokyn měl změnit tak, aby správní orgány vydávající cestovní doklady nepožadovaly po fyzických osobách, kterým soud svěřil dítě do péče, aby žádost o cestovní doklad pro svěřené dítě schválil soud.

Vážený pane řediteli, žádám Vás o Vaše vyjádření. V odpovědi uvádějte, prosím, naši spisovou značku. Uvítám, obdržím-li odpověď zhruba do 30 dnů ode dne doručení této výzvy.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)